

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG 4930009

ชื่อโครงการ : การศึกษาทบทวนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Review) เพื่อเตรียมความพร้อม
ในการเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา กรณีศึกษาภาคบริการด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชื่อนักวิจัย :

รศ.ดร. สิดานนท์ เกษฎาพิพัฒน์	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร. ชยันต์ ดันดีสวัสดิการ	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร. สิรินธรเทพ เต่าประยูร	บัณฑิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รศ.ดร. ลาวัญย์ ถนัดศิลปกุล	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ดร. บัณฑิตา พิษญากร	กระทรวงการต่างประเทศ
ผศ.ดร. สมชาย ปรีชาศิลปกุล	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ชื่อผู้ช่วยวิจัย :

นส. จิรพรรณ นฤภัทร

E-mail Address : gsei_thai@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : มีนาคม 2549 – ธันวาคม 2549

โครงการ “การศึกษาทบทวนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Review) เพื่อเตรียมความพร้อม ในการเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา กรณีศึกษาภาคบริการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบในเชิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติและความสามารถในการแข่งขัน ที่มีต่อภาคการบริการด้านสิ่งแวดล้อม (environmental services) ซึ่งประกอบด้วย การจัดการทรัพยากรน้ำ การท่องเที่ยว (tourism) และการจัดการน้ำเสียและขยะอันตราย ภายใต้การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศสหรัฐฯ ศึกษาแนวทางและมาตรการในการลดผลกระทบภายใต้การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศสหรัฐฯ รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงกลไก การบังคับใช้กฎหมาย สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

แนวทางการศึกษาวิจัยแบ่งตามหัวข้อการศึกษา คือ 1) การจัดการทรัพยากรน้ำ จะพิจารณาถึงระบบการจัดการทรัพยากรน้ำที่เป็นอยู่ในสังคมไทย เพื่อประเมินถึงข้อจำกัดและสภาพปัญหา และจะทำการวิเคราะห์ถึงผลกระทบอันเกิดจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ศึกษาผลกระทบของการเปิดเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐที่เป็นปัจจัยเร่งด่วนนโยบายภาครัฐที่มีผลในการบัญญัติกฎหมายเรื่องการจัดสรรสิทธิในการใช้น้ำให้เร็วขึ้น 2) ภาคบริการการท่องเที่ยว การศึกษาในส่วนนี้คำนึงถึงหลักการและแนวทางภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการ 21 เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นฐานของการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยว ในขณะเดียวกัน จะศึกษาครอบคลุมถึงข้อตกลงและมาตรฐานในการปฏิบัติที่มีการจัดทำขึ้นระหว่างกลุ่มผู้ลงทุนและประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งศึกษาผลของการเปิดเขตเสรีการค้าไทย-สหรัฐกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่สามารถแบ่งปันความเป็นเจ้าของและความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรในภาคการท่องเที่ยวของไทย ความเป็นไปได้ในการแบ่งปันผลประโยชน์นี้ระหว่างกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวข้ามชาติขนาดใหญ่และกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวของไทย และ 3) การจัดการขยะอันตรายและการจัดการน้ำเสีย การศึกษาในส่วนการจัดการขยะอันตรายและการจัดการน้ำเสียจะใช้การสร้างเส้นทางการเกิดและวิเคราะห์ผลกระทบทั้งผลดี-ผลเสีย ใช้ mind mapping การสร้างตาราง matrix และการสร้างภาพฉาย โดยเน้นประเด็นการลงทุนและร่วมลงทุนในส่วนของการให้บริการและเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ศึกษาความจำเป็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เข้ามารองรับ และศึกษาประเด็นด้านกฎหมายที่จะไปกระทบกับอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในระดับเทศบาล และองค์การบริหารจัดการส่วนตำบล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับภาคการลงทุนในลักษณะการลงทุนทางด้านการบริการ โดยเฉพาะการค้าบริการในรูปแบบที่ 3 (Commercial Presence) ตามข้อตกลงการค้าเสรีภาคบริการ (General Agreement on Trade in Services : GATS) ขององค์การการค้าโลก

คณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาผลกระทบครอบคลุมภายใต้ง่ายในประเทศและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงกลไก การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลดอุปสรรคที่อาจเกิดจากความตกลงเขตการค้าเสรีฯ และยังเป็น การช่วยยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศอีกด้วย และเนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดเรื่องความลับของข้อบทความตกลงเขตการค้าเสรีของ ไทย-สหรัฐฯ จึงต้องศึกษาเทียบเคียงจากข้อบทการค้าบริการที่สหรัฐฯ ทำกับประเทศสิงคโปร์ ซิลี และกลุ่มประเทศอเมริกากลาง (The Central America-Dominican Republic : CAFTA-DR) ซึ่งคาด ว่าสหรัฐฯ จะใช้เป็นรูปแบบในกรอบความตกลงการทำ FTA กับประเทศไทย

ผลการศึกษาโดยสรุปในประเด็นกรอบกฎหมายในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมกับการเปิด การค้าเสรีเรื่องมาตรการกีดกันสินค้าที่ข้ามพรมแดนกับหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (มาตรา III ของ GATT) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภายในประเทศ (Border Measures and National Treatment with respect to Internal Measures) ประเด็นปัญหาคือ การพิจารณาว่ากรณีใดบ้างที่เป็นมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง มิใช่มาตรการกีดกันทางการค้าทางอ้อม จึงจำเป็นต้องพิจารณาว่า มาตรการดังกล่าวอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์อันเป็นข้อยกเว้น ตามมาตรา XX ของ GATT หรือไม่

ประเด็นกรอบกฎหมายภายในประเทศกับการรับรองพันธกรณีความตกลงเขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐอเมริกา เช่น พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งสหรัฐฯ เรียกร้องให้ภาคีสัญญาให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติกับนักลงทุนของภาคีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทั้งใน ส่วนของ pre-establishment (คือในส่วนของการเปิดเสรี) และ post-establishment (คือในส่วนของ การคุ้มครองการลงทุน) ทำให้นักลงทุนสหรัฐฯ สามารถเข้ามาประกอบธุรกิจได้อย่างเสรี นอกจากนั้นความตกลงฯ ได้ขยายครอบคลุมถึงนักลงทุนของประเทศที่ไม่ใช่ภาคีสัญญา (non-party) สหรัฐฯ ยังเรียกร้องให้ภาคีสัญญาจะต้องไม่กำหนดเงื่อนไขการลงทุน (performance requirement) ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องที่มากเกินไปพันธกรณีตาม TRIMs ขององค์การการค้าโลก ซึ่งหาก ไทยรับข้อเรียกร้องของสหรัฐฯ ในข้อนี้จะทำให้ไทยไม่สามารถกำหนดเงื่อนไขการลงทุนตาม ม. 18 (พรบ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ) กับการลงทุนของประเทศอื่นในประเทศไทยด้วย ในประเด็นที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 สหรัฐฯ เรียกร้องห้ามภาคีสัญญายึดทรัพย์หรือเวนคืนทรัพย์สินอันเป็นการลงทุนทั้งโดยตรงและ ทางอ้อม (direct or indirectly through measures equivalent to expropriation or nationalization) เว้น แต่เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะ ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ และมีการชดเชยในราคาตลาดพร้อม ดอกเบี้ยคำนวณนับแต่วันที่เวนคืนจนกระทั่งวันที่มีการชำระค่าชดเชยจริง ซึ่งเรื่องดังกล่าว เกี่ยวเนื่องไปยังพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่สหรัฐฯ เรียกร้องให้นักลงทุน สามารถฟ้องร้องรัฐในกรณีมีข้อพิพาทการลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชนได้ โดยกำหนดให้ ภาคีสัญญาให้ความยินยอมล่วงหน้าให้นักลงทุนสามารถยื่นเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการ

พิจารณาได้ นอกจากนี้ยังระบุว่าภาคีสัญญาจะต้องบังคับให้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ซึ่งขัดกับ พรบ. อนุญาโตตุลาการฯ

การศึกษาเรื่องกฎหมายเฉพาะรายสาขา เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่การเปิดเสรีการค้าอาจมีส่วนช่วยสนับสนุนให้การบำบัดน้ำเสียและสารมลพิษของไทยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น แต่ควรเป็นไปโดยที่ประเทศไทยไม่ถูกจำกัดโดยเงื่อนไขการลงทุน (performance requirement) เรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งพระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ เนื่องจากไทยมีสนธิสัญญาทางไมตรีที่ไทยทำกับสหรัฐก็ได้อนุญาตอยู่แล้ว (พระราชบัญญัตินำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535) หรือ เป็นภาคธุรกิจที่ไทยเปิดเสรีอยู่แล้วเช่นกัน (พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547) หรือแม้แต่พระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542 ก็ไม่จำเป็นที่ไทยจะต้องขยายพันธกรณีเปิดเสรีให้กับนักลงทุนต่างชาติในเรื่องดังกล่าวอีก เนื่องจากพรบ.ดังกล่าวเป็นกฎหมายรองรับพันธกรณีการเปิดเสรี เพื่อชดเชยช่องว่างที่จำกัดนักลงทุนต่างชาติไม่ให้ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน

การศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีภาคบริการต่างๆพบว่า ความสามารถในการแข่งขันของนักลงทุนไทยเมื่อเปรียบเทียบกับนักลงทุนต่างชาติค่อนข้างน้อย เนื่องจากทั้งปัจจัยสำคัญหลายประการ เช่น กลไกด้านสถาบัน (เช่น กฎหมายแข่งขันทางการค้า นโยบายของรัฐ) ความสามารถในการแข่งขันของบริษัทธุรกิจไทย เป็นต้น กอปรกับข้อกำหนดต่างๆ ในบทว่าด้วยการคุ้มครองการลงทุนมีผลให้ประเทศไทยต้องยกระดับการคุ้มครองนักลงทุนให้สูงขึ้น ทำให้นักลงทุนต่างชาติมีสิทธิพิเศษหลายประการมากกว่านักลงทุนไทย โดยเฉพาะการจัดการขยะและของเสียอันตราย ซึ่งเป็นภาคธุรกิจที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีและไม่ใช่อุตสาหกรรมที่ห้ามคนต่างด้าวประกอบการตามบัญชีท้าย พ.ร.บ.ประกอบธุรกิจคนต่างด้าวฯ อีกทั้งข้อกำหนดในบทการลงทุนเรื่อง Performance Requirement ห้ามมิให้กำหนดเงื่อนไขบังคับการถ่ายทอดเทคโนโลยีไว้ซึ่งจะยิ่งซ้ำเติมผู้ประกอบการไทยมากขึ้น ทั้งหมดนี้เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้นักลงทุนอเมริกันจำนวนมากหลั่งไหลเข้ามาในไทย

ผลกระทบต่อการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย พบว่า นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย มุ่งประโยชน์ในทางธุรกิจเป็นสำคัญ จึงเป็นเรื่องที่ยากในทางปฏิบัติหากจะเรียกร้องให้บริษัทต่างชาติยอมปฏิบัติตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่สูงกว่ามาตรฐานปัจจุบันที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะเป็นปัจจัยสำคัญเพียงปัจจัยหนึ่งของการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลสำเร็จเท่านั้น ดังนั้นการมีเทคโนโลยีที่สูงขึ้นจึงไม่ได้เป็นหลักประกันได้ว่า จะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเสมอไป

ผลกระทบต่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริการด้านสิ่งแวดล้อมของผู้ให้บริการท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการลงทุนร่วมระหว่างธุรกิจเอกชนต่างชาติดกับธุรกิจเอกชนภายในหรือหน่วยงานของรัฐ แต่โอกาสที่จะยกระดับและพัฒนาประสิทธิภาพในการให้บริการขององค์กรภายในยังเกิดขึ้นได้ยาก และการศึกษาผลกระทบต่อความเป็นเจ้าของและความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยศักยภาพของนักลงทุนอเมริกาที่มีทั้งทุน การบริหารจัดการ และเทคโนโลยีที่เหนือกว่านักลงทุนไทย ผลจากการเปิดเขตเสรีการค้าย่อมเป็นไปได้ว่า นักลงทุนต่างชาติจะเข้ามาผูกขาดตลาด และทำให้นักลงทุนท้องถิ่นต้องล้มสลายดังกรณีภาคบริการการท่องเที่ยว ที่นักลงทุนอเมริกาสามารถเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติได้มากกว่า หากเอกชนสหรัฐอเมริกาขาดความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจ โดยใช้กำลังเงินมหาศาลในการบิดเบือนการตัดสินใจและการกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่รัฐ บริษัทเหล่านี้ก็สามารถทำได้น่าเชื่อถือกว่า พฤติกรรมเช่นนี้ของบริษัทต่างชาติจะส่งผลกระทบรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อม อาจเกิดส่งผลกระทบกับวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นเกิดความขัดแย้งทางสังคมที่ยากแก่การเยียวยา รวมทั้งอาจนำไปสู่การผูกขาดการบริการ

คณะนักวิจัยได้ร่วมให้ข้อเสนอแนะในภาพรวม คือ รัฐบาลต้องสามารถสร้างความมั่นใจได้ว่า มาตรการต่างๆ ในการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรีของไทย-สหรัฐฯ ต้องมีความสอดคล้องกันทั้งในเชิงนโยบายและกฎหมาย สามารถนำไปบังคับใช้ได้ทั้งในระดับรัฐบาลกลาง รัฐบาลมลรัฐ และรัฐบาลท้องถิ่นของสหรัฐฯ ในข้อบทการเจรจา (Legal Text) ควรระบุเพิ่มใน “วัตถุประสงค์” ของตัวบทสิ่งแวดล้อม ว่า “Prevent the relocation and transfer to the other Party’s territory of any activities and substances that may cause severe environment degradation or may be found to be harmful to human health. ” และใน “Preamble” ของความตกลงเขตการค้าเสรีของไทย-สหรัฐฯ ระบุเพิ่มเติมว่า “Use sustainable trade and responsible investment to promote sustainable development.” นอกจากนี้ ควรต้องระบุประเด็นการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชน (Rights for Livelihood) ใน Non-Conforming Measures (NCMs) และมีมาตรการให้ความคุ้มครองและส่งเสริมเทคโนโลยีที่สามารถพัฒนาได้ในประเทศหรือมีแนวโน้มในการพัฒนาได้ในอนาคต เพื่อให้สามารถแข่งขันกับเทคโนโลยีนำเข้า รวมทั้งมีกลไกและมาตรการการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการลงทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ

คำหลัก : การเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา ภาคบริการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลกระทบ

Abstract

Project Code: RDG 4830009

Project Name: “Environmental Review in Preparation for Thai-US FTA Negotiations: A
Case Study of Natural Resources and Environmental Service”

Project Leader:

Thanpuying Dr.Suthawan Sathirathai Good Governance for Social Development and the
Environment Institute

Project Consultant:

Asst.Prof.Dr.Chumnong Sorapipatana Joint Graduate School of Energy & Environment
King Mongkut’s University of Technology Thonburi

Researchers:

Assoc.Prof. Dr. Chayun Tantivasadakarn Faculty of Economics
Thammasart University

Assoc.Prof. Dr. Sirintorntep Towprayoon Joint Graduate School of Energy & Environment
King Mongkut’s University of Technology Thonburi

Assoc.Prof. Dr. Lawan Tanadsilpakul Faculty of Law
Sukhothai Thammathirat Open University

Assoc.Prof. Dr. Sitanon Jetsadapipat Faculty of Economics
Chulalongkorn University

Dr.Buntita Pitchayakorn Ministry of Foreign Affairs

Asst. Prof. Somchai Peechasilpakul Faculty of Law
Chiang Mai University

Mr. Buntoon Srethasirote Office of the National Human Rights Commission of
Thailand

Research Assistant:

Ms. Jiraphan Naruepatr Good Governance for Social Development and the
Environment Institute

E-mail Address: gsei_thai@yahoo.com

Duration of Project: March 2006 – December 2006

The project entitled “Environmental Review in Preparation for Thai-US FTA Negotiations: A Case Study of Natural Resources and Environmental Service” has two major objectives. The first is to study the effects of the Thailand-US Free Trade negotiations on (1) natural resources and the environment, (2) the ownership of natural resources and (3) competitive capacity in the area of environmental services in the following three sectors: water resource management, tourism, and the management of wastewater and hazardous waste. t The second objective is to suggest mechanisms which can effectively implement environmental regulations so as to improve the standard of environmental protection in Thailand.

The study is divided into three parts. The first - water resource management - will be based upon the consideration of the current water resource management in Thai society and an assessment of the impacts of the Thai-US FTA as a catalyst to the state’s policy in regard to the privatization of water resources allocation. The second part – the tourism services industry - will be based upon Agenda 21 for sustainable development, which promotes the preservation and rehabilitation of natural resources and the environment as a basis for tourism business development. At the same time, the study will also refer to agreements and standard practices between investors and eco-tourism entrepreneurs and equitable accessibility for Thai tourism business operators. The third part of the study - hazardous waste and waste water management - will use mind-mapping, matrix, and slides to focus on topics such as investment and co-investment, provision of services via appropriate technologies and the significance of having in place supporting regulations and laws in regard to local authorities’ abilities to manage their environmental concerns.

This study also focuses on investment in the service industry, particularly with regard to mode 3: Commercial Presence According to the General Agreement on Trade and Service of the WTO. The researchers recognize the importance of domestic and foreign legal frameworks that are related to environmental issues and of finding ways to improve and implement effective environmental laws in order to decrease the obstacles arising from FTA agreements as well as to raise the standard of national environment protection in general. Because of the limitations set by the confidentiality of the Thai-US FTA agreement, comparative case studies are used namely US-Singapore, US-Chile, and the Central America-Dominican Republic, since the Americans are expected to adopt a similar framework for their FTA negotiations with Thailand.

In regard to border measures and national treatment in term of internal measures (clause III of GATT), the study concludes by indicating that there is a problem with respect to whether or

not the true nature of environmental protection cases and non-tariff barriers cases is covered under exemptions rules according to clause XX of GATT.

Legal issues on the ratification of the Thai-US FTA arise from the Foreign Business Act B.E. 2542, (which the US urges other party practice on national treatment in pre-establishment and post-establishment). This allows American investors to freely open up any kind of business. The Agreement has also been extended to cover the investors who are not party to the FTA and requests the party not to define a performance requirement which exceeds the TRIMs conditions of the WTO. As a consequence, if Thailand accepts the US conditions, Thailand will not be able to define investment according to Art. 18 of the Foreign Business Act B.E. 2542 in the case of other countries who invest in Thailand. In connection with the Expropriation of Property Act B.E. 2530, the US bars parties from being able to take direct or indirect measures equivalent to expropriation or nationalization, unless this is in the public interest and provides for fair treatment and compensation at the market price with interest. Such compensation comes under the Arbitration Act B.E. 2545, which contains a provision allowing the private sector to sue the government (public) by giving prior consent.

On specific issues such as The Enhancement and Conservation of National Environmental Quality Act B.E. 2535, the study indicates that the Agreement might enhance sewage and hazardous chemical treatment. However, the Agreement should not include a performance requirement with respect to the issue of technology transfer. Regarding the issue of tour guides and hotels, the Agreement does not seem to have any additional effect, due to the fact that Thailand has an Amity and Economic Relations Treaty and also has already opened up a free market to some extent, according to the Tour and Guide Act B.E. 2535, the Hotel Act B.E. 2547, and the Hire of Immovable Property for Commerce and Industry Act B.E. 2542. These Acts already compensate foreign investors for not being able to have full ownership of land.

With regard to effects arising from the opening-up of the service sector by the FTA, the study indicates that the competitive advantage of Thai investors is inferior to that of foreign countries because of several important factors such as the bureaucratic system (i.e. trade competition law and government policies) and the competitiveness of Thai enterprises. The FTA has forced the Thai government to increase investment protection for foreign investors. This would benefit foreign investors more than Thai investors, especially in the area of solid and hazardous waste treatment, which requires high technology; at the same time foreign firms are allowed to conduct their business freely. Moreover, the investment chapter, which makes a

performance requirement unable to prescribe conditions for technology transfer, will benefit US investors, while discouraging Thai investors.

Regarding the impact on the improvement of environmental quality and standards in Thailand, the study indicates that business profit is the most important goal for foreign investors. Therefore, it is not easy to appeal to foreign enterprises to operate in accordance with environmental standards that are not specified by the law. In addition, technology advancement is merely another important factor that helps promoting and protecting environmental conditions. It does not necessarily bring about better environmental quality and standards.

Impacts on the improvement of environmental services among local service providers are mostly interpreted in terms of joint investment between foreign private enterprises and domestic companies or government organizations. However, it is quite difficult to enhance and develop the internal service quality of each organization. The study of ownership and fairness in resources accessibility indicates that American investors have greater sources of capital, management system, and technology than Thai investors. Therefore, the FTA may lead to trade monopoly by foreign investors and hence obstruct local business. The tourism industry is one good example of what happens without good governance: the influx of major American investors can distort the decision-making and system control by government officials involved due to the bribery factor. Eventually, environmental conditions and people's way of life will be affected, which will cause severe social conflict and one-sided dominance in the service sector.

Finally, the recommendations arising from this research are that government has to ensure that the measures used in the Thai–U.S. FTA negotiations are congruent, in terms of both policy and the legal aspect. Also, they must be applicable to central government, provincial government, and local government in the U.S. In the legal text, there should be an additional clause as follows: “Prevention of the relocation and transfer to the other Party's territory of any activities and substances that may cause severe environment degradation or may be found to be harmful to human health.” In the preamble of the Thai–U.S FTA, the following should be inserted: “Use sustainable trade and responsible investment to promote sustainable development”. Moreover, the text should address the impacts of investment by foreign countries on people's rights to livelihood in terms of Non-Conforming Measures (NCMs). The government should enforce measures to protect and promote technologies that are applicable or can be developed in Thailand in the coming future. If this is done, the country will be able to compete with imported

technologies and gain effective mechanisms and law enforcement measures in order to accommodate large-scale foreign investment.

Keywords: FTA Thai–US Negotiation / Services Sector / Natural Resources and Environment / Effect